

รัฐกาตาร์

(State of Qatar)

เมืองหลวง กรุงโดฮา

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 24-27 องศาเหนือกับเส้นลองจิจูดที่ 50-52 องศาตะวันออก เป็นแหลมขนาดเล็กที่ยื่นออกไปจากชายฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรอาระเบียเข้าไปในอ่าวเปอร์เซียหรืออ่าวอาหรับ มีพื้นที่ 11,586 ตร.กม. ขนาดใหญ่เป็นอันดับ 165 ของโลก และขนาดเล็กกว่าไทย 44.3 เท่า มีชายแดนทางบกยาว 87 กม. และมีชายฝั่งทะเลยาว 563 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ ตะวันออก และตะวันตก	ติดกับอ่าวเปอร์เซียหรืออ่าวอาหรับ โดยมีชายฝั่งยาว 563 กม.
ทิศใต้	ติดกับซาอุดีอาระเบีย (87 กม.)

ภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบทะเลทราย ซึ่งแห้งแล้ง ไม่มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีพื้นที่เพาะปลูก 5.6% จุดสูงสุดของประเทศ คือ ยอดเขา Qurayn Abu al Bawl หรือ Tuwayyir al Hamir บนภูเขา Dukhan ความสูง 103 ม.

ภูมิอากาศ อากาศร้อนแบบทะเลทราย อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ระหว่าง 21-34 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนน้อยเฉลี่ย 100 มม.ต่อปี ฤดูร้อน พ.ค.-ก.ย. อากาศร้อนมาก โดยอุณหภูมิในเวลากลางวันอาจสูงถึง 50 องศาเซลเซียส ส่วนช่วงที่เหลือของปี ต.ค.-เม.ย. อากาศค่อนข้างเย็นกว่า แต่อุณหภูมิช่วง ธ.ค.-ก.พ. อาจลดลงเหลือ 5 องศาเซลเซียส ภัยธรรมชาติที่ประสบเป็นประจำ ได้แก่ พายุทรายและพายุฝุ่น ซึ่งเกิดขึ้นได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะช่วง เม.ย.-มิ.ย.

ประชากร 3,054,365 คน (ข้อมูลเมื่อ ส.ค..2567 ของสำนักงานวางแผนแห่งชาติกาตาร์) เป็นชาวกาตาร์ 11.60% อินเดีย 21.8% เนปาล 12.5% บังกลาเทศ 12.5% อียิปต์ 9.35% ฟิลิปปินส์ 7.36% ปากีสถาน 4.70% ศรีลังกา 4.35% และอื่น ๆ 9.8% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 13.1% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 85.4% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 1.5% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 80.3 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชาย 78.2 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิง 82.4 ปี อัตราการเกิด 9.2 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 1.4 คน ต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 0.71 % (ประมาณการปี 2567)

ศาสนา ศาสนาอิสลาม 65.2% (ส่วนใหญ่เป็นซุนนี) ฮินดู 15.9% คริสต์ 13.7% พุทธ 3.8% และอื่น ๆ 1.4%

ภาษา ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและใช้อย่างกว้างขวาง

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 99.2 % งบประมาณด้านการศึกษาประมาณ 8.4 % ของ GDP (ข้อมูลปี 2566 ของสำนักงานวางแผนแห่งชาติกาตาร์) เชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลซันนี อดีตเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ ทรงริเริ่มนโยบายปฏิรูป “การศึกษาเพื่อยุคใหม่” (Education for a New Era) เมื่อ พ.ย.2545 โดยจัดตั้งสภาการศึกษาสูงสุด ทำหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาลไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันมีโรงเรียนรัฐและเอกชนรวมกว่า 1,081 แห่ง การศึกษาระดับอุดมศึกษา มี Qatar University เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งแรก ก่อตั้งเมื่อปี 2516 และมี Education City ในโดฮา ซึ่งก่อสร้างเมื่อปี 2541 โดยมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างชาติเข้าไปเปิดวิทยาเขตในพื้นที่ดังกล่าว 8 แห่ง เช่น Georgetown University ของสหรัฐอเมริกา และ University College London ของสหราชอาณาจักร จึงทำให้มีสถาบันระดับอุดมศึกษาในกาตาร์ทั้งสิ้น 9 แห่ง ให้บริการนักศึกษารวมกว่า 33,000 คน นอกจากนี้ Qatar Foundation ของรัฐบาลยังรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม World Innovation Summit Education (WISE) ซึ่งเป็นเวทีที่มีผู้นำทางความคิดและผู้กำหนดนโยบายการศึกษาจากทั่วโลกเข้าร่วมเป็นประจำทุกปี

การก่อตั้งประเทศ กาตาร์เคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์อาลเคาะลีฟะฮ์ของบาห์เรนเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนกระทั่งราชวงศ์อาลซานีได้รับความช่วยเหลือจากสหราชอาณาจักรให้สถาปนารัฐกาตาร์ขึ้น เมื่อ 18 ธ.ค. 2421 และปกครองประเทศมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกหลังการสถาปนารัฐกาตาร์มีสถานะเป็นเพียงรัฐในอารักขาของสหราชอาณาจักร โดยเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนที่สหราชอาณาจักรเรียกว่า Trucial States/Trucial Sheikhdoms จนเมื่อปี 2511 สหราชอาณาจักรประกาศยุติความคุ้มครองรัฐในอารักขาดังกล่าว ทำให้ผู้นำ Trucial States ทั้ง 9 รัฐ ได้แก่ กาตาร์ บาห์เรน อาบูดาบี ดูไบ ชาร์จาห์ อัจญ์มาน อุมมุลกุไวน์ รอฮัลคอยมะฮ์ และฟุญัยเราะฮ์ จัดประชุมหารือการจัดตั้งเป็นสหภาพแห่งรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (Union of Arab Emirates) แต่ไม่ได้ขั้ยยุติและเป็นเหตุให้กาตาร์ประกาศเป็นรัฐเอกราชฝ่ายเดียวเมื่อ 3 ก.ย.2514

วันชาติ 18 ธ.ค. (วันขึ้นครองราชสมบัติของราชวงศ์อาลซานีเมื่อปี 2421)

การเมือง ปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) อำนาจอธิปไตยเป็นของเจ้าผู้ครองรัฐ (เอมีร์ หรือ Emir) ซึ่งเป็นพระประมุข การขึ้นครองราชสมบัติใช้ระบบสืบราชสันตติวงศ์ เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ปัจจุบัน คือ เชค ตะมิม บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลซานี (พระชนมพรรษา 45 พรรษา/ปี 2568) ขึ้นครองราชสมบัติตั้งแต่ 25 มิ.ย.2556 หลังจากเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลซานี พระราชบิดาประกาศสละราชสมบัติ กาตาร์ยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรก เมื่อ 2 ก.ค.2542 และจัดการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว เมื่อ 29 เม.ย.2546 โดยเชค ฮะมัด เจ้าผู้ครองรัฐในขณะนั้น ทรงมีพระราชกฤษฎีกาประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกอย่างเป็นทางการ เมื่อ 9 มิ.ย.2547

ฝ่ายบริหาร : อำนาจบริหารเป็นของเจ้าผู้ครองรัฐมาโดยตลอด จนกระทั่งในรัชสมัย เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลซานี (พระอัยกาของ เชค ตะมิม เจ้าผู้ครองรัฐองค์ปัจจุบัน) ทรงริเริ่มตำแหน่ง นรม. ขึ้นเป็นผู้นำรัฐบาล ตั้งแต่ 29 พ.ค.2513 และทรงดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยพระองค์เอง ต่อมา เชค ฮะมัด พระราชโอรสของเชค เคาะลีฟะฮ์ ทรงยึดอำนาจพระราชบิดาแล้วขึ้นสืบราชสมบัติเป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์เมื่อปี 2538 โดยเชค ฮะมัด ทรงดำรงตำแหน่ง นรม.ด้วยพระองค์เอง ระหว่างปี 2538-2539 แล้วจึงแต่งตั้งสมาชิกพระราชวงศ์ให้ดำรงตำแหน่ง นรม. แทนเจ้าผู้ครองรัฐ จนถึงรัชสมัยของ เชค ตะมิม นรม.คนปัจจุบัน คือ เชค มุฮัมมัด บิน อับดุลเราะห์มาน บิน ญาซิม อาลซานี (อายุ 45 ปี/ปี 2568) ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเมื่อ 7 มิ.ค.2566 อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้ง ครม. และอำนาจในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลยังอยู่ที่เจ้าผู้ครองรัฐ ขณะที่ นรม. ทำหน้าที่กำกับการบริหารงานของ รมว.กระทรวงต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายที่เจ้าผู้ครองรัฐทรงกำหนด

ฝ่ายนิติบัญญัติ : มีรัฐสภา (Advisory Council หรือ Majlis al Shura) แบบสภาเดี่ยว ประกอบด้วยสมาชิก 45 คน มีวาระ 4 ปี มาจากการเลือกตั้งโดยตรง 30 คน และอีก 15 คน มาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐ อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ได้แก่ การรับรองงบประมาณแผ่นดิน การตรวจสอบการทำงานของ รมต. และการยกร่างและลงมติเพื่อรับรองร่างกฎหมาย ทั้งนี้ หลังจากรัฐธรรมนูญฉบับแรกประกาศใช้อย่างเป็นทางการตั้งแต่ 9 มิ.ย.2547 รัฐบาลกาตาร์ประกาศว่าจะจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาตามบทบัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญภายในปี 2550 แต่ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ โดยเชค ฮะมัด ทรงประกาศขยายวาระการดำรงตำแหน่งของ

สมาชิกรัฐสภาชุดเดิมซึ่งมาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐตั้งแต่ปี 2553 ออกไปจนถึงปี 2564 จึงสามารถจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาเป็นครั้งแรกของประเทศ เมื่อ 2 ต.ค.2564

ฝ่ายตุลาการ : ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) ในการพิจารณาคดีอาญา คดีแพ่ง และพาณิชย์ และใช้บทบัญญัติของศาสนาอิสลามในการพิจารณาคดีครอบครัวและมรดก ส่วนระบบศาลประกอบด้วย ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา นอกจากนี้ ยังมีศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ เจ้าผู้ครองรัฐเป็นผู้แต่งตั้งตุลาการศาลต่าง ๆ โดยคำแนะนำของสภาตุลาการสูงสุด วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี

พรรคการเมืองสำคัญ : ไม่มีระบบพรรคการเมือง อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามีกลุ่มการเมืองใด ๆ ในกาตาร์ เนื่องจากเป็นข้อห้ามตามกฎหมาย

เศรษฐกิจ กาตาร์มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและมาตรฐานการครองชีพสูงเทียบเท่าประเทศในยุโรปตะวันตก เป็นผลมาจากการค้นพบแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในประเทศเมื่อปี 2480 นำไปสู่การเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ จากที่เคยพึ่งพาการประมงและการหาไข่มุก ไปเป็นการพึ่งพารายได้จากการส่งออก น้ำมันและก๊าซธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งปัจจุบันมีสัดส่วนสูงกว่า 50% ของ GDP หรือ 85% ของรายได้จากการส่งออก และ 70% ของรายได้ภาครัฐ อุตสาหกรรมที่เป็นรายได้หลักและสำคัญของประเทศ คือ การผลิตก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) การผลิตและกลั่นน้ำมันดิบ การผลิตแอมโมเนีย ปุ๋ย ปิโตรเคมี เหล็กกล้า ปูนซีเมนต์ และการซ่อมเรือพาณิชย์ ทั้งนี้ สถาบันการจัดการนานาชาติหรือ Institute for Management Development (IMD) ในสวิตเซอร์แลนด์ ประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันและประสิทธิภาพด้านเศรษฐกิจของกาตาร์เมื่อ พ.ศ.2567 อยู่ที่อันดับ 4 ของประเทศที่พัฒนาแล้วจากทั้งหมด 67 ประเทศทั่วโลก เป็นผลมาจากการที่กาตาร์มีเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งและมีเสถียรภาพอย่างต่อเนื่อง

กาตาร์ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (Qatar National Vision 2030) เมื่อปี 2551 มีเป้าหมายและแผนงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับความท้าทายจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และก้าวขึ้นเป็นประเทศที่ทันสมัยภายในปี 2573 การพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลจึงมุ่งให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างเหมาะสมและยั่งยืน บริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอย่างเหมาะสม รวมถึงปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความหลากหลายเพื่อลดการพึ่งพาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ด้วยการขยายตลาดส่งออกก๊าซธรรมชาติ เฉพาะอย่างยิ่งในยุโรปและเอเชีย เป็นการกระจายความเสี่ยงและทำให้มีประเทศที่พึ่งพาก๊าซธรรมชาติจากกาตาร์มากขึ้น ซึ่งเสริมสร้างอำนาจต่อรองของกาตาร์ ในเวทีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ กาตาร์ยังเร่งส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจด้าน Knowledge-based Economy ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และการเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ : น้ำมันดิบ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 25,244 ล้านบาร์เรล (มากเป็นอันดับ 14 ของโลก) กำลังการผลิตปิโตรเลียมและคอนเดนเซตวันละ 1.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน กำลังการผลิตน้ำมันดิบวันละ 616,000 บาร์เรล และการส่งออกน้ำมันดิบและคอนเดนเซต วันละประมาณ 800,000 บาร์เรล ก๊าซธรรมชาติ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 843 ล้านล้าน

ลูกบาศก์ฟุต (มากเป็นอันดับ 3 ของโลก) กำลังการผลิตวันละประมาณ 16,000 ล้านลูกบาศก์ฟุต และส่งออกวันละ 13,300 ล้านลูกบาศก์ฟุต (ข้อมูลปี 2566 ของ EIA)

สกุลเงิน ตัวอย่างสกุลเงิน : รียาลกาตาร์ (Qatari Riyal-QAR)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 3.64 รียาลกาตาร์ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 9.09 บาท : 1 รียาลกาตาร์ (ต.ค.2567)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 350,314 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2568 ของ IMF)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 1.9%

อัตราเงินเฟ้อ : 1.4%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 30,030 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 118,760 ดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศและทองคำ : 51,538 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2566 ของธนาคารโลก)

แรงงาน : 2.04 ล้านคน

อัตราการว่างงาน : 0.1%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : เกินดุล 66,340 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2566 ของ IMF)

มูลค่าการส่งออก : 97,756 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) น้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (84.4%) สินค้าเกษตรและอาหาร เช่น ข้าวและแป้งสาลี น้ำมันพืช สัตว์มีชีวิต น้ำผึ้งธรรมชาติ เครื่องดื่ม (0.1%) สินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล อุปกรณ์ขนส่ง (11.9%) และอื่น ๆ (3.6%)

ประเทศส่งออกสินค้าสำคัญ : จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย สิงคโปร์ อินเดีย สหภาพยุโรป

มูลค่าการนำเข้า : 31,416 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : ผลิตภัณฑ์และสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น รถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ (75.6%) สินค้าเกษตรและอาหาร เช่น เนื้อสัตว์และเครื่องในสัตว์ปีก ข้าว เครื่องดื่ม ขนมปัง (12.3%) เชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่าง ๆ (4.8%) และอื่น ๆ (7.3%)

ประเทศนำเข้าสินค้าสำคัญ : สหภาพยุโรป จีน สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร อินเดีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น

การทหาร หลักนิยมทางทหารของกาตาร์เน้นการป้องกันประเทศเพื่อรักษาความอยู่รอดปลอดภัยของชาติ เฉพาะอย่างยิ่งการพิทักษ์สาธารณูปโภคพื้นฐานด้านพลังงาน ซึ่งเป็นแหล่งรายได้และความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของประเทศ เจ้าผู้ครองรัฐทรงดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการทหารสูงสุด กองทัพอากาศอยู่ในกำกับของกระทรวงกลาโหม มีกำลังพล 16,500 นาย และไม่มีขีดความสามารถพอที่จะรับมือภัยคุกคามจากกองกำลังต่างชาติ เฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคอย่าง

ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์จึงต้องอาศัยสหรัฐฯ ช่วยค้ำประกันความมั่นคง ด้วยการอนุญาตให้สหรัฐฯ เข้าไปตั้งกองบัญชาการกลางสหรัฐฯ ส่วนหน้า (US Central Command-USCENTCOM) ที่ฐานทัพอากาศ Al Udeid ในกรุงโดฮา ซึ่งถูกใช้เป็นฐานปฏิบัติการทางทหารในสงครามอัฟกานิสถานเมื่อปี 2544 และสงครามอิรักเมื่อปี 2546 ปัจจุบันมีกองกำลังสหรัฐฯ ในกาตาร์ประมาณ 10,000 นาย นอกจากนี้ ตุรกีกับกาตาร์บรรลุข้อตกลงด้านการทหารเพื่อร่วมกันรักษาเสถียรภาพภายในภูมิภาคตะวันออกกลางเมื่อ ค.ศ.2557 ครอบคลุมการฝึกซ้อมทางทหารและการอนุญาตให้ตุรกีเข้าไปจัดตั้งฐานทัพอากาศและประจำการกองกำลังตุรกีที่ฐานทัพ Tariq Bin Ziyad ทางใต้ของกรุงโดฮา ปัจจุบันมีทหารตุรกีปฏิบัติการกิจด้านการฝึกอบรมทางทหารประจำการในฐานทัพดังกล่าวประมาณ 300 นาย

งบประมาณทางทหารของกาตาร์เมื่อปี 2566 อยู่ที่ 9,021 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (3.83% ของ GDP) โดยตั้งแต่ปี 2560 กาตาร์เพิ่มงบประมาณด้านการทหารมากขึ้น มีการสั่งซื้ออาวุธ อากาศยาน และเรือรบ เช่น เครื่องบินรบ F-15 จากสหรัฐฯ มูลค่ารวม 12,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อ มิ.ย.2560 เรือรบพร้อมขีปนาวุธจากอิตาลี มูลค่ารวมกว่า 5,000 ล้านยูโร เมื่อ ส.ค.2560 รวมทั้งมีแผนจะสั่งซื้อระบบป้องกันภัยทางอากาศ S-400 จากรัสเซีย และขยายฐานทัพอากาศ Al Udeid ซึ่งเป็นที่ตั้ง USCENTCOM ส่วนหน้า และฐานทัพอากาศโดฮา ในกรุงโดฮา คาดว่ามีปัจจัยจากปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคกับกาตาร์ และลงโทษกาตาร์ด้วยการตัดการติดต่อทางบก ทางอากาศ และทางทะเลกับกาตาร์ตั้งแต่ มิ.ย.2560 เนื่องจากไม่พอใจที่กาตาร์แสดงท่าทีสนับสนุนกลุ่ม Muslim Brotherhood ในอียิปต์ กลุ่มฮะมาสในฉนวนกาซาของปาเลสไตน์ กลุ่มอิซบูลลอฮ์ในเลบานอน และอิหร่าน ซึ่งประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวต่างเห็นว่าเป็นภัยคุกคาม

ทบ. มีฐานทัพที่ North Camp และ Barzan Camp กำลังพลประมาณ 12,000 นาย ในจำนวนนี้รวมถึง Emiri Guard หรือ Royal Guard (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) มียุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ ถ.หลัก (MBT) รุ่น Leopard 2A7 จำนวน 62 คัน ถ.โจมตี (ASLT) รุ่น AMX-10RC จำนวน 12 คัน และรุ่น Piranha II จำนวน 36 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะลาดตระเวน (RECCE) รุ่น Fennek จำนวน 32 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะอเนกประสงค์ (IFV/AUV) รุ่น AMX-10P จำนวน 40 คัน รถสายพานลำเลียง/ยานยนต์หุ้มเกราะ (APC) รุ่น AMX-VCI จำนวน 30 คัน รุ่น V-150 จำนวน 8 คัน รุ่น VAB จำนวน 160 คัน รุ่น Ejder Yalcin จำนวน 170 คัน รุ่น Kirpi-2 50 คัน และรุ่น RG-31 ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน รุ่น BMC Amazon จำนวน 35 คัน รุ่น Dingo 2 จำนวน 14 คัน และรุ่น VBL จำนวน 16 คัน ปืนใหญ่อัตโนมัติ (SP) รุ่น PzH 2000 จำนวน 24 กระบอก ปืนใหญ่ลากจูง (TOWED) รุ่น G5 howitzer จำนวน 12 กระบอก เครื่องยิงจรวดหลายลำกล้อง (MRL) รุ่น 30-tube มากกว่า 2 เครื่อง และรุ่น ASTROS II จำนวน 6 เครื่อง เครื่องยิงลูกระเบิด (MOR) รุ่น L16 จำนวน 26 เครื่อง รุ่น VAB VPM 81 จำนวน 4 เครื่อง และรุ่น Brandt จำนวน 15 เครื่อง อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านรถถัง (MSL) แบบ SP รุ่น VAB VAC HOT จำนวน 24 ลูก แบบ MANPATs รุ่น FGM-148 Javelin รุ่น Milan รุ่น Kornet-EM และแบบ recoilless rifle (RCL) รุ่น Carl Gustaf (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ขีปนาวุธพิสัยใกล้แบบพื้นสู่พื้น (SRBM) รุ่น BP-12 A มากกว่า 8 ลูก และขีปนาวุธแบบพื้นสู่อากาศ (SAM) รุ่น NMS (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

ทร. มี บก.อยู่ที่กรุงโดฮา แต่มีฐานทัพเรือที่เกาะ Halul กำลังพลประมาณ 2,500 นาย ในจำนวนนี้รวมถึงหน่วยรักษาความมั่นคงชายฝั่ง (ไม่ปรากฏข้อมูลกำลังพล) ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือฟริเกตติดตั้ง

ซีปนาวุธ (FFGHM) ชั้น Al Zubarah จำนวน 4 ลำ เรือตรวจการณ์เร็วติดตั้งซีปนาวุธ (PCFGM/PCFG) ชั้น Barzan จำนวน 4 ลำ และชั้น Damsah จำนวน 2 ลำ เรือลาดตระเวนยุทธวิธี (PBF/PB) ชั้น MRTP16 จำนวน 3 ลำ ชั้น MRTP20 จำนวนมากกว่า 6 ลำ ชั้น MRTP24/U จำนวน 4 ลำ ชั้น MRTP34 จำนวน 3 ลำ เรือยกพลขึ้นบก (AMPHIBIOUS) รุ่น LCT จำนวน 1 ลำ รุ่น LCM จำนวน 2 ลำ รุ่น LCVP จำนวน 1 ลำ นอกจากนี้ ยังมีอาวุธปล่อยต่อต้านเรือ (AShM) รุ่น MM40 Exocet (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

ทอ. มีฝูงบินประจำการอยู่ที่ฐานทัพอากาศ Al-Udeid กำลังพลประมาณ 2,000 นาย อากาศยานและยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ บ.ขับไล่และโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น F-15QA จำนวน 36 ลำ รุ่น Eurofighter Typhoon จำนวน 12 เครื่อง รุ่น Rafale DQ จำนวน 9 เครื่อง รุ่น Rafale EQ จำนวน 27 เครื่อง บ.ลำเลียง (TPT) รุ่น C-17A Globemaster จำนวน 8 เครื่อง รุ่น C-130J-30 Hercules จำนวน 4 เครื่อง รุ่น A340 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น B-707 จำนวน 2 เครื่อง รุ่น B-727 จำนวน 1 เครื่อง และรุ่น Falcon 900 จำนวน 2 เครื่อง ฮ.โจมตี (ATK) รุ่น /AH-64E Apache จำนวน 24 เครื่อง ฮ.ต่อต้านเรือดำน้ำ (ASW) รุ่น NH90 NFH จำนวน 3 เครื่อง ฮ.อเนกประสงค์ (MRH) รุ่น AW139 จำนวน 21 เครื่อง รุ่น SA341 จำนวน 2 เครื่อง และรุ่น SA342L จำนวน 11 เครื่อง ฮ.ลำเลียง (TPT) รุ่น NH90 TTH จำนวน 2 เครื่อง และรุ่น H125 Ecoreuil จำนวน 1 เครื่อง อาวุธปล่อยต่อต้านอากาศยานแบบพื้นสู่อากาศ (SAM) รุ่น M903 Patriot PAC-3 MSE (พิสัยไกล) รุ่น NASAMS III (พิสัยกลาง) รุ่น FIM-92 Stinger รุ่น FN-6 (CH-SA-10) และรุ่น Mistral (Point-defence) อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) รุ่น R-550 Magic2 และรุ่น AIM-9X Sidewinder II อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่พื้น (ASM) รุ่น Apache และรุ่น HOT และอาวุธปล่อยต่อต้านเรือ (AShM) รุ่น AM-39 Exocet (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังความมั่นคงอื่น ๆ ได้แก่

- ตำรวจ รับผิดชอบการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ อยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงมหาดไทยมี บก.อยู่ที่กรุงโดฮา กำลังพลประมาณ 5,000 นาย และยังมีหน่วยตำรวจลับที่รับผิดชอบภารกิจด้านต่อต้านการจารกรรมและการปลุกปั่นเพื่อให้เกิดความไม่สงบ หน่วยสอบสวนคดีพิเศษของ Department of Information and Criminal Evidence และหน่วยปฏิบัติการพิเศษเพื่อช่วยเหลือตัวประกันและการเผชิญเหตุในสถานการณ์ฉุกเฉิน

- หน่วยรบพิเศษ ประกอบด้วย 3 หน่วย ได้แก่ 1) กองกำลังพิทักษ์บ่อน้ำมันที่ Dukhan และ Umm Bab มีภารกิจรักษาความปลอดภัยบ่อน้ำมันและท่อส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ 2) กองกำลังพิทักษ์ชายแดน และ 3) Static Guards Regiment ซึ่งประจำการอยู่ทั่วประเทศ โดยทั้ง 3 หน่วย มีกำลังพลหน่วยละประมาณ 300-400 นาย

ปัญหาด้านความมั่นคง

กาตาร์เป็นประเทศเล็กที่ตั้งอยู่ระหว่างมหาอำนาจในอนุภูมิภาคอ่าวอาหรับ/อ่าวเปอร์เซีย 2 ประเทศ คือ อิหร่าน และซาอุดีอาระเบีย แต่ไม่เคยมีปัญหาตึงเครียดกับอิหร่านทั้งที่มีพรมแดนทางทะเลติดกัน โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นรายได้สำคัญของกาตาร์ ขณะที่การดำเนินกิจกรรมของ

ประเทศอาหรับเพื่อนบ้านกลับเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของกาตาร์ เช่น กรณีที่กาตาร์เคยกล่าวหาว่ารัฐกษัตริย์รอบอ่าวหลายประเทศว่าสนับสนุนเชค เคาะลีฟะฮ์ (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 6) ให้พยายามก่อรัฐประหารเพื่อชิงอำนาจคืนจากเชค ฮะมัด (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 7) เมื่อปี 2539 แต่ล้มเหลว นอกจากนี้ กาตาร์ยังเคยมีข้อพิพาทกับบาห์เรน กรณีการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะ Hawar นอกชายฝั่งทางตะวันตกในอ่าวอาหรับของกาตาร์ ซึ่งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศมีคำพิพากษาเมื่อปี 2544 ให้เกาะดังกล่าวเป็นของบาห์เรน รวมทั้งเคยปะทะกับซาอุดีอาระเบียหลายครั้งก่อนที่ทั้งสองฝ่ายสามารถบรรลุข้อตกลงแก้ไขปัญหาพิพาทเขตแดนกันเมื่อปี 2544

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของกาตาร์ภายใต้การปกครองของ เชค ตะมีม (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 8) ที่ทรงสนับสนุนและให้ที่ลี้ภัยกับกลุ่ม Muslim Brotherhood เป็นประเด็นที่สร้างความไม่พอใจให้กับซาอุดีอาระเบีย UAE และบาห์เรน ซึ่งเป็นรัฐสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC) รวมทั้งอียิปต์ที่เป็นประเทศอาหรับเพื่อนบ้าน เนื่องจากประเทศเหล่านี้ถือว่ากลุ่ม Muslim Brotherhood เป็นภัยคุกคามระบอบการปกครองของตน ส่งผลให้กาตาร์มีปัญหาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC และอียิปต์ โดยประเทศดังกล่าวลดระดับความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ด้วยการเรียก ออท.ของตนกลับประเทศ ระหว่าง มี.ค.-พ.ย.2557 ทำให้กาตาร์ต้องดำเนินมาตรการเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ เช่น การให้สมาชิกระดับอาวุโสของกลุ่ม Muslim Brotherhood เดินทางออกจากกาตาร์ และให้สำนักข่าว Al Jazeera ของกาตาร์ ระงับการรายงานข่าววิพากษ์วิจารณ์อียิปต์ ขณะที่ภัยคุกคามจากกลุ่ม Islamic State (IS) หัวงปี 2557 ทำให้ประเทศเพื่อนบ้าน GCC หันมาปรับความสัมพันธ์กับกาตาร์ เนื่องจากเห็นถึงความจำเป็นที่ทุกประเทศในตะวันออกกลางต้องร่วมมือกันปราบปรามกลุ่ม IS ที่ขยายอิทธิพลในอิรักและซีเรีย นำไปสู่ความสำเร็จในการเจรจาแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC ในที่ประชุมสุดยอด GCC วาระพิเศษ ที่กรุงริยาด ซาอุดีอาระเบีย เมื่อ 16 พ.ย.2557

อย่างไรก็ดี เมื่อ มี.ย.2560 ความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC กลับมาตึงเครียดอีกครั้ง เนื่องจากสำนักข่าว QNA ของทางการกาตาร์ เผยแพร่ถ้อยแถลงของเชค ตะมีม เมื่อ 23 พ.ค.2560 มีเนื้อหาแสดงท่าทีที่เห็นอกเห็นใจและยังทรงสนับสนุนกลุ่ม Muslim Brotherhood กลุ่มฮะมาสในฉนวนกาซาของปาเลสไตน์ และกลุ่มฮิซบุลลอฮ์ในเลบานอน ตลอดจนทรงไม่เห็นด้วยกับการดำเนินนโยบายต่อต้านอิหร่าน ซึ่งกาตาร์เห็นว่าเป็นมหาอำนาจในโลกอิสลาม ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ใน GCC และประเทศอื่น ๆ ในโลกอาหรับไม่เห็นด้วยและมองว่า กลุ่มติดอาวุธและกลุ่มหัวรุนแรงดังกล่าว รวมถึงอิหร่านเป็นภัยคุกคาม ส่งผลให้ซาอุดีอาระเบีย UAE บาห์เรน และอียิปต์ ไม่พอใจ และประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ รวมถึงการติดต่อทางบก ทางอากาศ และทางทะเล ปัญหาความสัมพันธ์ครั้งนี้ยืดเยื้อจนถึงปี 2564 ก่อนจะคลี่คลายลงจากการที่ซาอุดีอาระเบีย UAE บาห์เรน และอียิปต์ปรับเปลี่ยนท่าที และลงนามข้อตกลงเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ในห้วงการประชุมสุดยอด GCC ครั้งที่ 41 ที่ซาอุดีอาระเบียเมื่อ 5 ม.ค.2564

ปัจจุบัน กาตาร์ค่อนข้างปลอดภัยจากภัยคุกคามการก่อการร้าย เนื่องจากกาตาร์เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยตามพรมแดนและสถานที่สำคัญในประเทศ หลังเกิดเหตุระเบิดฆ่าตัวตายที่ Doha Players Theatre ใกล้ สอท.สหรัฐฯ ณ กรุงโดฮา เมื่อ มี.ค.2548 (มีผู้เสียชีวิต 2 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวอังกฤษ 1 คน

และมีผู้ได้รับบาดเจ็บ 12 คน) คาดว่าผู้ก่อเหตุเป็นสมาชิกของกลุ่มอัลกออิดะฮ์แห่งคาบสมุทรอาระเบีย (Al Qaida in the Arabian Peninsula-AQAP) ที่เคลื่อนไหวในเยเมน

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, CD, FAO, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OIC, OIF, OPCW, OPEC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHRC, UNIDO, UNIFIL, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO และเป็นผู้สังเกตการณ์ของ CICA, IOM และ OAS

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐบาลกาตาร์มีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยตั้งเป้าหมายการเป็นประเทศ Knowledge-based Economy ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) นอกเหนือจากการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเพียงอย่างเดียว มีการก่อตั้ง Qatar Science and Technology Park (QSTP) ตั้งแต่ปี 2547 เพื่อดึงดูดบริษัทเอกชนที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงทั้งในกาตาร์และต่างประเทศให้เข้าไปตั้งฐานการพัฒนาเทคโนโลยีและดำเนินธุรกิจด้าน IT ใน QSTP

การขนส่งและโทรคมนาคม มีท่าอากาศยาน 6 แห่ง ท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ คือ Hamad International Airport นอกจากนี้ มีท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือ Doha ท่าเรือ Mesaieed และท่าเรือ Ra's Laffan เส้นทางคมนาคม มีถนนระยะทาง 10,578 กม. ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 3,830 กม. (ประมาณการปี 2559) ด้านโทรคมนาคม มีโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 454,701 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 3.79 ล้านเลขหมาย จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 100% ของจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศ (ประมาณการปี 2563 ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ) รหัสโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +974 รหัสอินเทอร์เน็ต .qa

การเดินทาง สายการบินของไทยไม่มีเที่ยวบินตรง กรุงเทพฯ-โดฮา ส่วนสายการบินของกาตาร์ที่บินตรงมาไทย คือ Qatar Airways ให้บริการเที่ยวบินระหว่างโดฮากับกรุงเทพฯ และภูเก็ต เวลาที่กาตาร์ช้ากว่าไทย 4 ชม. คนไทยที่ถือหนังสือเดินทางธรรมดาสามารถเดินทางเข้ากาตาร์ได้โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา และสามารถพำนักอยู่ในกาตาร์ได้ไม่เกิน 30 วัน ส่วนคนไทยที่ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการต้องขอรับการตรวจลงตราประเภท Official Visa จาก สอท.กาตาร์ ณ กรุงเทพฯ โดยต้องมีหนังสือนำจากกระทรวงการต่างประเทศของไทยประกอบการยื่นขออนุมัติการตรวจลงตรา ขณะที่การตรวจลงตราประเภท Business visa และ Work visa ต้องให้บริษัทคู่เจรจาหรือนายจ้างในกาตาร์เป็นผู้ค้ำประกัน (sponsor) และติดต่อขอรับการตรวจลงตราจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของกาตาร์ เว็บไซต์การท่องเที่ยว : <http://www.visitqatar.qa>

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1. บทบาทการเป็นคนกลางเจรจาไกล่เกลี่ยข้อตกลงหยุดยิงและปล่อยตัวประกันระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาสในฉนวนกาซาของปาเลสไตน์ หลังกลุ่มฮามาสก่อเหตุโจมตีอิสราเอลครั้งใหญ่และจับชาวอิสราเอลและต่างชาติหลายสัญชาติ รวมถึงแรงงานชาวไทย เป็นตัวประกัน เมื่อ 7 ต.ค.2566

2. การเมืองภายในประเทศ จากการที่กาตาร์จะจัดการลงประชามติแก้ไขรัฐธรรมนูญปี 2547 (ฉบับแรกของประเทศ) และความเป็นไปได้ที่จะมีการยกเลิกมาตราเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา (สภาที่ปรึกษา) หลังจากชนกลุ่มน้อยเผ่าเบดูอินในกาตาร์ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาชุดใหม่ในปลายปี 2568 ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญกาตาร์กำหนดให้สมาชิกรัฐสภาที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติทั้งหมด 45 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง 30 คน และอีก 15 คน มาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐ ซึ่งกาตาร์มีการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาครั้งแรกของประเทศ เมื่อ 2 ต.ค.2564

ความสัมพันธ์ไทย-กาตาร์

กาตาร์กับไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน เมื่อ 7 ส.ค.2523 โดยไทยเปิดสถานทูต ณ กรุงโดฮา เมื่อปี 2545 ขณะที่กาตาร์เปิดสถานทูต ณ กรุงเทพฯ เมื่อปี 2547 และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาตลอด มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับราชวงศ์และผู้นำระดับสูงอยู่เป็นระยะ เช่น การเสด็จเยือนไทยของเชค ฮะมัด เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ ในฐานะพระอาคันตุกะของรัฐบาลเมื่อปี 2542 และเสด็จร่วมพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร เมื่อ มิ.ย.2549 และครั้งล่าสุดคือ การเสด็จเยือนไทยของเชค ฮานี บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลษานี พระอนุชาของเชค ตะมิม เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์พระองค์ปัจจุบัน เพื่อเข้าร่วมพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อ 26 ต.ค.2560

การเยือนไทยของผู้แทนรัฐบาลกาตาร์ครั้งสำคัญ คือ การเยือนไทยของนาย Ahmad bin Abdullah al-Mahmoud รอง นรม.กาตาร์ เพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue-ACD) ครั้งที่ 2 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ ระหว่าง 8-10 ต.ค.2559 การเยือนไทยของ ดร. Mohammed Bin Saleh Al-Sada รมว.กระทรวงพลังงานและอุตสาหกรรมกาตาร์ เพื่อเข้าร่วมการประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรีพลังงานเอเชีย (Asia Ministerial Roundtable on Energy) ครั้งที่ 7 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ ระหว่าง 31 ต.ค.-4 พ.ย.2560 การเยือนไทยของเชค มุฮัมมัด บิน อับดุลเราะฮ์มาน บิน ญาซิม อาลษานี รอง นรม. และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศกาตาร์ ในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศไทย ระหว่าง 28-30 ส.ค.2562 โดยเข้าเยี่ยมคารวะ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม. และ รมว.กระทรวงกลาโหม (ในขณะนั้น) และพบหารือกับนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รอง นรม. ประเด็นความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน และความร่วมมือในสาขาอื่น ๆ การเยือนไทยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเยือนภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การเยือนกาตาร์ของผู้แทนรัฐบาลไทยครั้งล่าสุด คือ การเยือนกาตาร์ของ น.ส.แพทองธาร ชินวัตร นรม. เพื่อเข้าร่วมการประชุม ACD ครั้งที่ 3 ที่กรุงโดฮา ระหว่าง 2-4 ต.ค.2567 โดยได้แสดงวิสัยทัศน์

และย้ำความพร้อมของไทยในการผลักดันความร่วมมือภายใต้กรอบ ACD ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ในโอกาสที่ไทยจะเป็นประธาน ACD ในปี 2568 และนอกรอบการประชุมครั้งนี้ นรม.แพทองธาร ได้เข้าเฝ้าฯ เชค ตะมิม เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ และหารือทวิภาคีกับเชค มุฮัมมัด บิน อับดุลเราะฮ์มาน นรม.และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศกาตาร์

ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ทั้งสองฝ่ายต่างสนับสนุนกันและกันเป็นอย่างดี เฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ซึ่งกาตาร์ถือว่าเป็นกิจการภายในของไทย ขณะเดียวกัน กาตาร์แสดงความสนใจให้ความช่วยเหลือด้านการลงทุนและการศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ โดยหวังว่าจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา ที่ผ่านมา เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ทรงบริจาคทรัพย์ส่วนพระองค์ สนับสนุนการก่อสร้างอาคารเรียนและหอพักนักศึกษาที่วิทยาลัยอิสลามยะลา (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยฟาฏอนี) โดยมี รมว.กระทรวงศาสนาสมบัติและกิจการศาสนาอิสลามกาตาร์ มาร่วมพิธีเปิดอาคารดังกล่าว เมื่อ 28 ม.ค.2550 นอกจากนี้ กาตาร์ยังเคยมีบทบาทสำคัญในการประสานงานช่วยเหลือจากรัฐบาลเอริเทรียกคืนกลุ่มติดอาวุธให้ปล่อยลูกเรือประมงชาวไทยที่ถูกจับเป็นตัวประกันเมื่อปี 2549

การค้าไทย-กาตาร์ เมื่อปี 2566 มีมูลค่าประมาณ 3,751.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (130,531.56 ล้านบาท) ลดลงจากเมื่อปี 2565 ที่มีมูลค่าประมาณ 4,831.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (168,891.56 ล้านบาท) โดยปี 2566 ไทยส่งออกมูลค่า 327.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (11,241.71 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 3,423.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (119,289.86 ล้านบาท) ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า 3,096.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (108,048.15 ล้านบาท) ขณะที่ช่วง ม.ค.-ส.ค.2567 การค้าไทย-กาตาร์ มีมูลค่าประมาณ 2,992.95 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (108,422.88 ล้านบาท) โดยไทยส่งออกมูลค่า 273.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (9,766.87 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 2,719.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (98,656.01 ล้านบาท) ซึ่งไทยยังคงเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า

สินค้าส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ไข่มุกธรรมชาติ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ บอยเลอร์เครื่องจักร เครื่องใช้กลและส่วนประกอบ พลาสติกและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติก ไม้และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ ถ่านไม้ ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลาหรือสัตว์น้ำ ยางและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากยาง หัวรถจักรของรถไฟหรือรถรางและส่วนประกอบ เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเหล็ก สินค้านำเข้าสำคัญจากกาตาร์ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ น้ำมันสำเร็จรูป ปุ๋ย อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากอะลูมิเนียม เคมีภัณฑ์อินทรีย์ พลาสติกและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติก เคมีภัณฑ์อนินทรีย์ เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ บอยเลอร์ เครื่องจักร เครื่องใช้กลและส่วนประกอบ อากาศยาน ยานอวกาศและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด และ ยางและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากยาง

ด้านการลงทุน สหพันธ์ธุรกิจบริการออกแบและก่อสร้างแห่งประเทศไทยเคยได้รับการว่าจ้างให้ดำเนินงานออกแบบและควบคุม การก่อสร้างหมู่บ้านนักกีฬาสำหรับการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ที่กาตาร์เป็นเจ้าภาพเมื่อปี 2549 รวมทั้งดำเนินการปรับหมู่บ้านนักกีฬาดังกล่าวเป็นโรงพยาบาล Hamad Medical Center ในเวลาต่อมา นอกจากนี้ ยังมีบริษัทในภาคการก่อสร้าง ได้แก่ บริษัท TTCL ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างไทยกับญี่ปุ่น รับงานก่อสร้างโรงกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืดในกาตาร์ จำนวน 2 แห่ง คือ โครงการ Ras

Abu Fontas A2 แล้วเสร็จเมื่อ ก.ค.2558 และโครงการ Ras Abu Fontas A3 แล้วเสร็จเมื่อ เม.ย.2560 และบริษัท WEN Qatar ซึ่งเป็นบริษัทไทยที่มีหุ้นส่วนเป็นชาวกาตาร์ ใช้งานก่อสร้างในลักษณะทำสัญญา รับเหมาช่วงจุดเจาะอุโมงค์รถไฟใต้ดิน และการก่อสร้าง Qatar Museum

ด้านพลังงาน บริษัท Qatargas ผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติรายใหญ่ของกาตาร์ลงนาม Head of Agreement กับบริษัท ปตท.สผ.จำกัด (มหาชน) ของไทยในการจำหน่ายก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ให้ ปตท.สผ.ระยะยาว ปริมาณ 1 ล้านตันต่อปี เมื่อ 3 ก.พ.2551 โดยเริ่มจัดส่งให้ไทยตั้งแต่ปี 2554 ส่วนบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ลงนามความตกลงซื้อก๊าซ LPG จากบริษัท Qatar International Petroleum Marketing (Tasweeq) ปริมาณ 270,000 ตัน เมื่อ ม.ค.2554 และลงนามความตกลงกับบริษัท Qatargas เมื่อ ธ.ค.2555 ในการจัดหา LNG ระยะยาวปีละ 2 ล้านตัน เป็นเวลา 20 ปี โดยเริ่มส่งมอบในปี 2558 นอกจากนี้ บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด ลงนามสัญญาร่วมทุนกับบริษัท Qatar Petroleum Investment (QPI) ในโครงการปิโตรเคมี Long Son Petro Chemical ในเวียดนามเมื่อปี 2552

ด้านการท่องเที่ยว ชาวกาตาร์นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวที่ไทย รวมถึงการเดินทางเข้ามารับการ รักษาพยาบาลควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว โดยที่ผ่านมามีชาวกาตาร์เดินทางมาไทยปีละประมาณ 28,000-36,000 คน ยกเว้นห้วงปี 2563 ที่เกิดการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้ทั่วโลก รวมถึงไทยและกาตาร์ ใช้มาตรการจำกัดการเดินทางเข้า-ออกประเทศ ทำให้ชาวกาตาร์เดินทางมาไทยลดลงอยู่ที่ 2,781 คน ขณะที่ปี 2567 มีชาวกาตาร์เดินทางมาไทยรวม 33,379 คน (ข้อมูลเมื่อ ต.ค.2567 ของกระทรวงการท่องเที่ยว) ส่วนชาวไทยในกาตาร์มีประมาณ 4,408 คน (ข้อมูลเมื่อ เม.ย.2567 กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ) เป็นแรงงาน 360 คน (ข้อมูลเมื่อ ส.ค.2567 ของกระทรวงแรงงาน) ส่วนใหญ่เป็นแรงงานกึ่งฝีมือในภาคการก่อสร้าง และภาคบริการ เช่น พนักงานนวดสปา ช่างเสริมสวย พ่อครัวและแม่ครัว ที่เหลือเป็นนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับทุนจากกระทรวงศาสนาสมบัติและกิจการอิสลามกาตาร์ และ Qatar University มาศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา และชาวไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติ

ข้อตกลงสำคัญ : ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐกาตาร์ว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของแต่ละฝ่ายและพ้นจากนั้นไป (9 ส.ค.2534) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยกับกาตาร์ (23 พ.ย.2541) และความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเศรษฐกิจการค้าและวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐกาตาร์ (12 เม.ย.2542) และความตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงานไทยในรัฐกาตาร์ (15 พ.ค.2555)

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลษานี

(His Highness Sheikh Tamim bin Hamad bin Khalifa Al Thani)

ตำแหน่ง	เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์
พระราชสมภพ	3 มิ.ย.2523 (พระชนมพรรษา 45 พรรษา/ปี 2568) ที่กรุงโดฮา กาตาร์ เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 4 ของเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลษานี เจ้าผู้ครองรัฐองค์ที่ 7 ของกาตาร์ ที่มีประสูติกาลกับเชคา มุฮะฮ์ บินดี นาศิร อัลมิชนัด พระชายาองค์ที่ 2 ของเชคฮะมัด
ศาสนา	อิสลาม (ซุนนี)
สถานภาพ	อภิเษกสมรสแล้วกับพระชายา 3 พระองค์ ได้แก่ 1) เชคา เยาว์ฮะเราะะะ บินดี ฮะมัด บิน สุฮัยม์ อาลษานี มีพระราชโอรส 2 พระองค์ พระราชธิดา 2 พระองค์ 2) เชคาอะนูด บินดี มานะฮ์ อัลฮาจญ์รี มีพระราชธิดา 2 พระองค์ และพระราช โอรส 2 พระองค์ 3) เชคานูเราะฮ์ บินดี ฮะซาล อัลดุซารี มีพระราชโอรส 2 พระองค์
การศึกษา	
ปี 2541	ทรงสำเร็จการศึกษาจาก Royal Military Academy Sandhurst สหราชอาณาจักร
ประวัติการทำงาน	
ปี 2541	- ทรงได้รับพระราชทานยศร้อยตรี หลังจากสำเร็จการศึกษาวิชาทหารจาก Royal Military Academy Sandhurst
ปี 2546	- ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารแทน เชค ญะซีม พระเชษฐาที่ทรง

สละตำแหน่งเมื่อ 5 ส.ค.2546 และเตรียมความพร้อมสำหรับการขึ้นครองราชย์ ด้วยการทรงดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจอีกหลายตำแหน่ง

- ปี 2552 - ทรงได้รับการสถาปนาเป็น รอง ผบ.ทหารสูงสุด
- ปี 2556-ปัจจุบัน - ทรงขึ้นครองราชย์เป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ 8 ตั้งแต่ 25 มิ.ย.2556 หลังจากเชคฮะมัด พระราชบิดา ทรงประกาศสละราชสมบัติ

ข้อมูลที่น่าสนใจ

- ทรงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาด้านการบินของกาตาร์ ได้แก่ ทรงเป็นผู้ก่อตั้ง Qatar Sport Investments เมื่อปี 2548 (ปัจจุบันเป็นเจ้าของสโมสรฟุตบอล Paris Saint Germain ในฝรั่งเศส) เป็นประธานจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 15 ซึ่งกาตาร์ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพเมื่อปี 2549 (เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่มีชาติสมาชิกเข้าร่วมครบทุกประเทศ)
- ทรงประสบความสำเร็จในการผลักดันให้กาตาร์ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาว่ายน้ำชิงแชมป์โลกของ FINA เมื่อปี 2557 และการแข่งขันฟุตบอลโลกของ FIFA ในปี 2565 โดยปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการโอลิมปิกกาตาร์ และทรงเป็นหนึ่งในสมาชิกคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC)
- ทรงประสบความสำเร็จในการบริหาร Qatar Investment Authority ซึ่งเป็นกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติด้วยการเข้าไปถือครองหุ้นของกิจการหลายแห่งในสหราชอาณาจักร เช่น ธนาคาร Barclays ห้างสรรพสินค้า Harrods และ Sainsbury's รวมถึง The Shard ในลอนดอน ซึ่งเป็นอาคารที่สูงที่สุดในยุโรป
- นิตยสาร CEOWORLD เมื่อ 18 ก.ย.2562 ระบุว่าทรงเป็นกษัตริย์ที่ร่ำรวยเป็นอันดับ 9 ของราชวงศ์กษัตริย์ทั่วโลก มีมูลค่าทรัพย์สินรวม ประมาณ 2,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์และรางวัลต่าง ๆ

- ปี 2546 - Necklace of Merit จากการได้รับสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมาร
- ปี 2547 - Member of Distinguished Class of the Order of Khalifa จากบาห์เรน
- Sheikh Essa bin Salman al Khalifa Medal จากบาห์เรน
- ปี 2548 - Collar of the Order of Zayed จากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
- Sheikh Zayed bin Sultan al Nahyan Medal จากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
- ปี 2549 - Best Sport Personality in the Arab World จาก นสพ.AL Ahram

ปี 2550

- ของอียิปต์
- OCA Award of Merit จากคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งเอเชีย
  - Grand Officer of the Legion of Honour จากฝรั่งเศส

ปี 2553

บุคคลสำคัญและคณะรัฐมนตรีของกาตาร์

เจ้าผู้ครองรัฐ	Sheikh Tamim bin Hamad bin Khalifa Al Thani
มกุฎราชกุมาร	Sheikh Abdullah bin Hamad Al Thani
นรม. และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Sheikh Mohammed bin Abdulrahman Al Thani
รอง นรม. และ รมต.แห่งรัฐรับผิดชอบกิจการกลาโหม	Sheikh Saoud bin Abdulrahman bin Hassan bin Ali Al Thani
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Sheikh Khalifa bin Hamad bin Khalifa Al Thani
รมว.กระทรวงการคลัง	Ali bin Ahmed Al Kuwari
รมว.กระทรวงศาสนสมบัติและกิจการศาสนาอิสลาม	Ghanem bin Shaheen bin Ghanem Al Ghanim
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม	Sheikh Abdulrahman bin Hamad bin Jassim bin Hamad Al Thani
รมว.กระทรวงคมนาคม	Sheikh Mohammed bin Abdullah bin Mohammed Al Thani
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Mansoor bin Ebrahim bin Saad Al Mahmoud
รมว.กระทรวงการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	Mohammed bin Ali bin Mohammed Al Mannai
รมว.กระทรวงเทศบาลเมือง	Abdullah bin Hamad bin Abdullah Al Attiya
รมว.กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม	Sheikh Faisal bin Thani bin Faisal Al Thani
รมว.กระทรวงศึกษาธิการและการอุดมศึกษา	Lolwah bint Rashid bin Mohammed Al Khater
รมว.กระทรวงแรงงาน	Dr. Ali bin Samikh Al Marri
รมว.กระทรวงยุติธรรม และ รมต.แห่งรัฐ	Ibrahim bin Ali bin Issa Al Hassan Al Mohannadi
ด้านกิจการคณะรัฐมนตรี	
รมว.กระทรวงกีฬาและเยาวชน	Sheikh Hamad bin Khalifa bin Ahmed Al Thani
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพทางภูมิอากาศ	Dr. Abdullah bin Abdulaziz bin Turki Al Subaie
รมว.กระทรวงพัฒนาสังคมและครอบครัว	Buthaina bint Ali Al Jabr Al Nuaimi
รมต.แห่งรัฐ ด้านกิจการพลังงาน	Saad bin Sherida Al-Kaabi

(พ.ย.2567)